

Ola Rylander

Medlem nr 17 av Svenska Handikappidrottens Hall of Fame

Motivering

Ola Rylander tillhörde under 1980 talet världseliten i de alpina grenarna. Vid sidan om pisterna var han handikappidrottens klart lysande fixstjärna. Han är än i dag en av de stora ambassadörerna för handikappidrotten.

Det första vinter Paralympics någonsin, gick i Örnsköldsvik 1976. Sverige hade då inte någon alpin verksamhet och deltog därför inte med några utförsåkare. Olas intresse väcktes när han såg ett TV reportage från tävlingarna i Ö-vik.

Med hjälp av sin första sponsor, Lions i Falun, kunde SHIF sända honom till de Schweiziska mästerskapen, 1977. Sveriges första alpina handikapplandslag var ett faktum.

I de Schweiziska mästerskapen åkte Ola med protes, och på två skidor. Efter en fadäs med protesen noterade konkurrenterna att han var lårbens amputerad, de rådde honom direkt att "slänga protesen" och åka på ett ben. Något som Ola aldrig ångrat. Ola debuterade vid Paralympics i Geilo 1980.

I slutet på 80-talet innehade han också inofficiella världsrekord på "den flygande kilometern", som bäst 176 km/tim.

Ola Rylander har:
Paralympics: 1 guld och 1 brons.
VM: 2 guld och 2 silver.

Biografi

Ola Rylander är född 1959. Han tillhörde under 1980-talet världseliten i de alpina grenarna för "enbenta". Vid sidan om pisterna var han handikappidrottens klart lysande fixstjärna. Han är än i dag en av de stora ambassadörerna för handikappidrotten.

Ola är född med ett "underutvecklat" ben. När han var sex år beslutade man att amputera det icke fungerande benet ovanför knäet.

- När det väl vart gjort så blev det mycket enklare att leva med protes, även om proteserna på den tiden var betydligt sämre än vad de är i dag, säger Ola.

Ola Rylander började tidigt åka utför i Sälen, där farmor och farfar hade en stuga. Det första vinter Paralympics någonsin, gick i Örnsköldsvik 1976. Sverige hade då inte någon alpin verksamhet och

deltog därför inte med några utförsåkare.

Ola såg ett Tv-reportage från tävlingarna i Ö-vik och bestämde sig för att han ville vara med. Första steget var att kontakta vännerna i Schweiz. Ola erbjöds att ställa upp i de Schweiziska mästerskapen 1977. Lion i Falun blev hans första sponsor. Det gav SHIF möjlighet att skicka Ola med en ledare, Kerstin Runard, Västerbottens HIF, till Schweiz. Därmed var Sveriges första alpina handikapp landslag ett faktum.

I de Schweiziska mästerskapen åkte Ola med protes, på två skidor. Efter en fadäs med protesen noterade konkurrenterna att han var lårbens amputerad, de rådde honom direkt att "slänga protesen" och åka på ett ben. Något som Ola aldrig ångrat. Därmed började han åka i "rätt" handikappklass.

I Sälen väckte det uppmärksamhet, men han hade noterat att nere på kontinenten var det ganska vanligt med "enbenta" åkare som ett resultat av att en massa krig hade tagit benen av folk. Det störde Ola att man i Sverige till en början såg det mer som ett cirkusnummer att åka på ett ben, än att se det som att han sysslade med idrott.

Hans första Paralympics var 1980 i Geilo. Han beslutade att satsa ordentligt efter en 5:e plats i slalom. Det som komplicerade deltagandet 1980 var att Ola som normalt åkte med vanliga stavar blev tvingad att åka med "kryckskidor" enligt då gällande regler.

Vid VM 1982 i Alpes Vaudoises, Schweiz, fick Ola "på prov" åka med sina vanliga stavar. De ansvariga sa den gången att "Vi permanentar denna regel först när någon som åker med vanliga stavar lyckas ta medalj". Det var därför en stor seger för Ola när han direkt tog en guld medalj i störtlopp. Störtlopp som dessutom var med på tävlingsprogrammet för första gången.

De fördelar Ola hade av att åka med vanliga stavar var dels att han var snabbare i starten, dels att han kunde gå närmare de på den tiden stela käpparna. Genom att åka en rakare linje närmare käpparna kunde han vinna tid. De som åkte med kryckskidor var tvungna att hålla ut från käppen för att även få plats med kryckskidan. Dagens käppar viker sig och man kan i princip ta käppen mellan kroppen och kryckskidan. Så fördelen av att åka med vanliga stavar är i princip borta.

Lars Lundström, Gunilla Åhrén och Ola Rylander. Paralympics 1984

Vid Paralympics i Innsbruck 1984 hade Ola stora förväntningarna på sig. I den första grenen, storslalom, föll han. Men i slalom slog han sedan Österrikes Rainer Bergmann och tog det efterlängtdade guld. Störtloppet som Ola ansåg vara "handikappanpassat" irriterade honom. Ola tog bronsmedaljen i en tät kamp.

Ola, Innsbruck 1984

1986 gick VM för utförs- och längd åkarna i Sälen. Men det skulle ha gått i Vail, Colorado, USA. Men Vail meddelade 1985 att man av ekonomiska orsaker inte kunde arrangera något VM. Ola hade siktat hårt på VM i Vail 1986 och hade tänkt att det skulle bli hans sista stora tävling.

Entreprenören Ola Rylander vaknade till. Han bestämde sig för att försöka få VM till Sverige och Sälen. Ola kontaktade Kent Lövgren, som då var Vd för Sälenfjällen och ställde frågan om de skulle försöka få handikapp-VM till Sälen. Kent Lövgren nappade direkt på Olas idé. Han fick raskt ihop ett antal sponsorer som ställde upp med de pengar man behövde. På ett år sydde man ihop ett VM. Det fanns ingen konkurrens om arrangemanget så det var givet att VM skulle gå i Olas hemmabackar i Sälen.

Backarna i Sälen håller inte måttet och gjorde det inte heller 1986. Men det blev i alla fall ett mästerskap, sade Ola. I dag har handikappidrotten samma krav på de alpina backarna som den övriga alpina eliten.

Efter att ha tagit medaljer i tre stycken mästerskap och i alla discipliner, som fanns på den tiden, värderar han guldmedaljen i den absolut sista tävlingen som den absolut främsta. Guld i storslalom i Sälen ser han som den mest värdefulla medaljen i sin karriär.

Ola säger själv att arrangören förmodligen hade tillrättalagt programmet så att den avslutande grenen skulle vara storslalom. Därmed skulle Ola ha möjlighet att få sin önskan uppfylld att äntligen ta ett guld i storslalom, och det i sitt sista stora mästerskap i "hemmabacken".

Sälen 1986

Professionell träning

Tack vare hjälp av sponsorer kunde Ola ägna sig åt sin idrott på heltid och prioritera sin träning. För det mesta tränade han tillsammans med "friska" åkare, de som hade skidkunnandet. Ola tillbringade väldigt mycket tid på bland annat Järpens Skidgymnasium. Han fick träna med Svenska Skidförbundets landslag och regionlag. Bland alla tränarna som Ola hade, nämner han framför allt Erik "Ecke" Lindgren och Lars-Erik Hinders. Där fanns också Rune Lindström och Lennart Kjellin på Järpen. Alla var mycket välmeriterade både som skidåkare och tränare inom Svenska Skidförbundet.

Erik Lindgren, alpin bas.

På den tiden var det ovanligt med denna integration mellan "friskidrotten" och handikappidrotten.

Sponsorerna.

Ola Rylander var en av de första handikappidrottarna som kunde leva på sin idrott. Åren 1981-86 kunde han ägna sig åt träning och tävling på heltid. Det faktum att det var föråken i World Cup tävlingarna i Åre 1981 & Gällivare 1983 som fick sponsorerna att ställa upp kändes inte bra för Ola.

Han hade hellre sett att han fått sponsorer på grund av sina egna idrottsliga bedrifter i handikappidrotten. Entreprenören Ola var dock inte sen att utnyttja dessa tillfällen att synas. Han insåg att om han åkte på ett ben som, föråkare vid World Cup tävlingarna, syntes det mer. Resultat, mer sponsorer = mer pengar till tävling/träning. Så det han störde sig på utnyttjade han också till sin fördel. Huvudsaken var att kunna träna och tävla på heltid.

Ola sponsrades av bl.a. Pripps. Denna helsides annons var införd i många nummer av bland annat Handikappidrott.

176 km/tim på ett ben.

"Det är ju inga svängar så det går alldeles utmärkt", säger Ola. I början var han ensam på ett ben och det väckte stor uppmärksamhet och nya sponsorer hörde av sig. Med tiden fick han också konkurrens nere i Europa. I slutet på 80-talet innehade han det inofficiella världsrekord på "den flygande kilometern", som bäst 176 km/tim.

Flygande kilometern finns inte på det Paralympiska programmet.

Ola flyger i backen

Ola åker än i dag utför, på en skida, så mycket han hinner. Han anställdes hos en av sina gamla sponsorer "Hello Sweden", där han arbetar med idrottssponsring och företags arrangemang. Entreprenören Ola är fortfarande en ambassadör för handikappidrotten.

"Legenden" är fortfarande aktiv

Olas meriter:

VM 1982, Alpes Vaudoises, Schweiz
Störtlopp (A 2), Guld

Paralympics 1984, Innsbruck
Slalom (A 2), Guld
Störtlopp (A 2), Brons

VM 1986, Sälen
Storslalom (LW 2), Guld
Slalom (LW 2), Silver
Kombination (LW 2), Silver